

...janski. Jurina pita hrvatski dva
...oka peršuta. — Za koristi! — nijedan
...ne razume. Ča bite rekli, ča je storil?
...legal se na tla i počel je hoditi po
...h i po rukah i stavil se je kvilit kako
...vi, da mi ga prošite, prašina, a mane
...zapovjed, da zamen nož i da s njim
...anovram odole njegovega stegna, kako
...a bim rad odrezat s njega jedan kus.
...nelner je vajé razumel i po korejanskih
...navapil drugemu jednemu kelneru neka
...narsne na sto! jedan celi peršut.
...Vi se smejete, a mane je, dokle sam
...no kvilit, prihajalo za plakat.
...Čak z brad: A zač?

Jurina: Promisljal sam na našu briznu
...u u Istre i va sebe sam stroligal, ako
...se puli nas nač kakov trubasti otac
...kakova šumasta mat, ka bi bila vred-
...ne pustit, da njoj dete pozabi govoriti
...lepji zajik. I misel sam: kako bi bilo
...snu nesrećemiu detetu, ki je pozabil
...hrvatski, da jedamput pride va jedno
...mesto, kade se samo hrvatski govori. To
...bilo strašno! Prišal bi v oštariju, da
...poji. Pita ovo, pita ono — nijedan ga
...razume. Za mištaru ale pak za biru
...bi se nekako moglo živet. Recimo:
...bi rad imel jednu pečanju od tele-
...ni. Ča će storit? A ča drugo, ako ne
...it se na tla, stavit se hodit po rukah
...po nogah i rovat kako telac i prosit
...ga, da ga z nožem bada, samo, da ga
...razumete? Ča ne bi to bilo strašno?
...nar svojom braćom, mej ljudi svoje
...i i svojga staroga roda, pak ne znať
...sedice hrvatski nego rovat kako blago,
...o ča da ga drugi razumeju!

Čak z brad: Nego za šnicel bi se još
...arda kako i razumeli, ma kako bi pak
...o, da bi mu se skotilo pojist jedan par
...janskih klombasico?

Čak z brad: Ja znam, kako bim storil! Odrezal bim
...i rukavice jedan prst i počel bim ga
...adevat s cim tim i tem toga bim lih
...nilil.

Čak z brad: Ja ma on oštar još ne bi
...mogal razumet, da bite oteli imet baš
...janski klombasico.

Čak z brad: To um se ja lahko pomagat. Zel bim
...st od rukavice, kalumal bim va nju ča
...je, malo bim pokvilit, izkresal bim va
...u dva tri hudići i celi svet bi me ra-
...mel. Ma ja va pitam: je l' to potre-
...o? Ča ne bi sto milijun put bolje bilo,
...su on nesrećni otac i ona nesrećna
...at storili sve moguće, da njim dete ne
...zabi njihov materinski zajik? A? Ča
...bi bolje bilo to, nego po oštarijah ho-
...po nogah i po rukah i rovat, kako
...čak?

Čak z brad: Nego svejedni, ja mislim, da
...tega ne ča prit mej našim v Istre. Naš
...vek je bistar, on vidi drugo. Ako bi se
...k sa svem tem našal kakov telac, ki bi
...oral da onako rove zato, ča je pozabil
...oj rojeni zajik, ja bim, da ti pravro re-
...nem, pustil, da rove i šal bim mirno na-
...red. Ki se sile da bude telac, neka bude
...klovemu mej pametnem i vrednem
...di mesta nima. Dobro je da čvek zna
...Italijanski i nemški i francski, ale je
...va dužnost svakoga našega pravega
...meta, mladiča i čoveka, da zna svoj ro-
...ni zajik.

IZ NOVE VASI KOD POREČA.

...il se doduše rijetko javljamo u našoj
...oj «Istarska Rijet», ali to nije ni-
...o, kad se zna, u kakvim se prilikama
...razimo. Mogli bismo se potužiti na razne
...vade, koje nam se danonice nanasa-
...ali to ne čemo da činimo, jer znamo
...h naša novina ne bi mogla da objavi
...o čemu se radije potužiti na naše go-
...arske nevolje. Ljetinu smo imali vrlo
...i. Osim pšenice bio je sav prirad vrlo
...Unatoč toga moramo i ove godine pla-
...neizmerno velike poreze. Na našu
...prednamerni nazole, ko bi ih upamtio. Pred
...se mi uvek samo nevolje majka, teške,
...ke nevolje, iz ko ih sam sazuala, da nisam
...ma ojadena majka.
...azi jedna devčica od četrnaest pnaest
...na, staba i štirotinji obučena. Ona nosi
...ružnu odoče.
...Šta čest ti mala, — pita je načelnik.
...Donela sam ovo dete! — odgovara mala
...lašeno.
...A zašto si ga donela?
...Rekli mi!
...Pa dobro, al šta hoćeš s tim detetom?
...Da ga predam ovdel — odgovara mala
...zire se na sve strane preplašeno.
...Zar to nije tvoja sestrica? — pita dalje
...nik blago, da bi obrabrio malu.
...Nije!
...Pa čije je dete?
...Ne znam!
...Kako ne znaš? Ne može biti da ne znaš
...pametna, ti si odrasla, moras znati!
...Ne znam! — ponavlja mala zbunjeno.
...Pa ko ti ga je dao?
...Jedna žena.
...Gde ti ga je dala?
...Tamo, na stanići.
...Poznajes ti tu ženu?
...Ne poznajem je!
...Čak z brad: —

molbu, da nas porezne vlasti malo po-
...čekaju sa isplatom, odvratise nam, da nam
...ne mogu ćići na ruku. To nas boli. Isto
...tako nas boli i to, da su se u zadnje vrie-
...me pojavile kod nas nekoje krađe. Pred
...nekoliko vremena ukrali su nepoznati ži-
...tkovci našemu županu dva vola i jednu
...kravu. Župan trpi štetu od 12.000 lira. To-
...voti nisu pronađeni, a tako ni Talovi.
...Vlasti bi se morale postarati, da se barem
...u buduće onemogući takove krađe. Hoće
...li to učiniti? Idimo da vidimo.

Politički pregled

Rumunjski prijestolonasljednik odrekao se prijestolja.

Ovih je dana u Bukareštu bio sazvan
...krvni savjet, kojemu su prisustvovali i
...svi članovi vlade. Na toj važnoj sjednici
...pročitano je pismo prijestolonasljednika
...Karola, upravljeno na oca, a koje glasi:
...«Veličanstvo! Odlučio sam neporecivo,
...da se odreknem prijestolja i svih ostalih
...prava, koja ne idu, kao prijestolonasljed-
...nika i kao člana kraljevske kuće. Uz to
...se obvezujem, da se ne ću vraćati u Ru-
...munjsku šest godina, a da ću iza toga
...stupiti na rumunjsko tlo jedino ako mi
...to dozvoli kralj i parlament.»

Nakon što je pročitano to pismo, kralj
...je predložio, da želju prijestolonasljed-
...nika Karola ispuni. Tog istog mišljenja
...bili su skoro svi članovi vlade, dok se
...samo nekolicina istaknutijih političara
...predlagala, da se kod prijestolonasljed-
...nika poduzme još zadnji korak u pogledu
...te njegove odluke, ali na želju kralja, to
...nije prihvaćeno.

Prema tome postao je sada prijestolo-
...nasljednikom princ Mihajlo, kojemu su
...jedva tri godine. Savjet je zaključio, da u
...slučaju kraljeve smrti upravljaju u ime
...malodobnoga regentski savjet, sastojeci
...iz tri člana, i to od Nikole, kraljevog bra-
...ta, patrijarha i generala Prezana.

U zrocima, zašto se je prijestolona-
...sljednik Karol zahvalio na prijestolu,
...nije ništa pozitivna utvrđeno. Kružbe razli-
...čite verzije, pa se govori, da je bivši
...prijestolonasljednik umiješan u neakav
...ljubavnu aferu sa jednom mladom he-
...brejkom, na da mu bude omogućeno oži-
...viti se s njome, da se je zahvalio na pri-
...jestolu. Ova ga je žena navodno prafil-
...la u njegovom putu u Englesku, prigodom
...pogreba engleske kraljice majke Aleksan-
...dr. Iz Londona on se je zaputio u Venec-
...iju, gdje je i stvorio svoju odluku.

Po drugoj jednoj verziji, ovo odricanje
...prijestolonasljednika Karola na rumunjs-
...ko prijestolje ima se pripisati jednom
...sukobu izmedju njega i vlade. Prije ne-
...kog vremena, stavljeni su pred sud mnogi
...rumunjski oficiri i avijatičari, koji su
...otkupili u Holandiji stanoviti broj aero-
...plana a na račun rumunjske vojske. Prije-
...stolonasljednik Karol, koji je bio glavni
...zapovjednik avijatike, protestirao je pro-
...tiv toga, da se njegove oficire stavlja pred
...sud, pa da je iz Venecije po zadnji put
...poslao jedno energično pismo upereno na
...vladu, u kojem zahtjeva, da se smjesta
...obustavi sudbeni postupak protiv njih.
...Vlada je odgovorila negativno, a on da
...se nije zahvalio na prijestolje.

Medjutim, prva je verzija mnogo vjero-
...vatnija, jer je poznato, da je život bivšeg
...prijestolonasljednika bio vrlo buran i pun
...ljubavnih avantura. O toj njegovoj ljubavi
...sa svejkim gospodjicom Nizi Lambrinu,
...zna se samo toliko, da je ona kćerka jed-
...nog grčkog majora.

Sastanak izmedju Mussolinija i engleskog ministra vanjskih posla u Rapallu.

Pred nekoliko dana došlo je u Rapallu
...do sastanka izmedju Mussolinija i engle-
...skog ministra vanjskih posla Chamber-
...laina (Cemberlena). Taj sastanak ima po-
...sve politički karakter.

Kako je poznato, Engleska ima s Itali-
...jom važnih zajedničkih interesa, čije je po-
...ne znam!

— Pa što si primila dete?

— Tako... učinil mala i još se više zbuni
...uzneveri.

— Ajd, kaži nam, mala, sve po ruku, kako
...je to bilo i šta je bilo? — počeo načelnik vrlo
...blago.

Devčice se ohrabri i odreći jezika.

— Bila sam, veli, na stanići, da gledam
...svet. Sva deca otšla, pa i ja. Stajala sam kod
...ograda, u stranu, da me ne gura gomila. Dodje
...jedna žena i zapita me, jesam li ovdaje, iz
...Mladenovca; pa onda me zamoli da joj prid-
...žim dete samo dok ona izradi ovačvu. Izvadi
...iz marame i dade mi i jedan dinar. Dade mi
...dete, polubi ga dva tri puta i zaplaka se, pa
...ode. «Sad ću ja!» veli, pa se izgubi.

— I ne dođe? — pita načelnik — ili je ti
...nisi čekala?

— Čekala sam dugo, od utroga pa sve do
...sada, pa nisam mogla više.

— Je li je tražila?

— Jesam.

— Pa nema je?

— Nema!

Nasrećna! — učini načelnik okrenuv se
...nemi i naredi da se dete odnese u općinu.

(Nastavlja se...)

pruše Azija i Egejsko more. Ti interesi
...ponukali su jamačno Chamberlaina da se
...sastane sa Mussolinijem.

Amerik uređenja italijanskog duga u
...Nacion, italijanska vlada kani sklopliti
...sporazum za otplatu svog duga Vel. Brita-
...niji. Pored svih financijskih pitanja ima
...i političkih, kod kojih je jače zainteresi-
...rani dio Engleska. Odluka Lige Naroda o
...Mosulu ispala je u korist Engleske, ali
...Turci nisu pristali na nju, pa kako je
...istodobno Turska sklopila ugovor sa So-
...vjetskom Rusijom, Engleska se boji, da ta
...kombinacija sila ne da Turskoj poticaj za
...brvano protivljenje odluci Lige Naroda.
...Usljed toga nije ni čudo, što Engleska
...diplomacija nastoji da pridobije Italiju
...za sebe i da s njome sklopi prijateljski
...pakt.

Promjena vlade u Bugarskoj.

Pod pritiskom vladine stranke, koja je
...od izvjesnog vremena tražila promjenu
...vlade u Bugarskoj, došlo je do demisije
...Cankovog kabineta. Novu vladu obrazo-
...vao je Ljapčev. Nova vlada je ovako sa-
...stavljena: Predsjednik i financije: Ljap-
...čev; vanjski poslovi: Evrov; trgovina:
...Kristolov; unutarnji poslovi: Georgijev;
...pravda: Fadenhejv; prosvjeta: Madžarov;
...zveznice: Vasiljev; poljedjelstvo: Madžar-
...ov; vojna: general Vikov; gradnje: Alek-
...sandar Kristov.

Veliki događaji u Kini.

Ako svi znaci ne varaju, na ogromnom
...azijskom kontinentu zasniva se novi
...svijet. Ozbrom na najnovije događaje
...treba da se kao katko rekapitulizuju činje-
...nice. Dne 30. kina prošle godine šangaj-
...ska međunarodna policija puca na učes-
...nike studentskih manifestacija, koji su
...protestirali protiv ubijstva jednog radni-
...ka. Objavljen je generalni štrajk, u kom
...učestvuje 200.000 radnika. Pokret se pro-
...širio i uskoro cijela Kina ustaje protiv
...stranih imperijalista u Kini. Glavni je do-
...gađaj toga prvog ustanka nesumnjivo
...pobjeda Kantona. U njemu je stranka pok.
...dr. Sunjatsena, stranka Gosnindau (Kuo-
...Ming-Tang, t. j. narodna stranka) osigur-
...ala sebi vlast dne 24. augusta 1925. Od
...toga dana ostaje taj južni revolucionarni
...grad nepobjediv. Ta pobjeda Kantona je
...natjerala i Cemberlena, engleskog mini-
...stra inostranih djela, da kaže: «Vremena
...su se promijenila, nama su potrebne nove
...metode. Ali već nekoliko mjeseci poslije
...toga, imperijalisti su počeli ponovo sa
...starim metodama. Dolazi drugi ustanak
...nacionalne Kine. Revolucionarima se
...pridružuje armija Vu-Pej-Fua, a borba je
...počela protiv imperijalističkog ekspo-
...nata Čang-Tso-Lina da se povlači na
...sjever. Borbi protiv Čang-Tso-Lina pri-
...družuje se i general Feng, prijatelj Ru-
...sije.

U Mandžuriji ostavlja Čang-Tso-Lina i Kuo-Sung-Lin.

Trupe su generala Fenga neki dan po-
...bjedonosno ušle u Tien-Tsin. Pobjeda de-
...mokratske i nacionalne Kine, prijateljski
...orijentirane prema Rusiji, potpuna je.

Ali, evd gdje imperijalisti ulaze u ak-
...ciju. Dolaze otud loše i ružne vijesti. Im-
...porijalisti su uzbuđeni uspjehom partije
...Gomindan na jugu, pobjedom generala
...Feng na sjeveru, i sve većim uticajem
...sovjetske antiimperijalističke politike.
...Prvi ulaze u akciju Japanci. Oni su zau-
...zeli glavni grad Mandžurije, Mukden, i
...tako zaštitili odstupanje poražene Čang-
...Tso-Linove armije. Japanci su ušli u
...Mandžuriju sa 50.000 ljudi. Japanci obla-
...če svoje vojnike u kineske uniforme i
...tako pojačavaju vojsku svoga plaćenika
...Čang-Tso-Lina. Japan šalje municiju
...Čang-Tso-Linu. Amerikanci su poslali iz
...Manile 6 kontraprijemlja u kineske vođe.
...Iskrcavaju na kopno svoje trupe pod iz-
...govorom, da su njihovi ljudi u opasnosti.
...Zatim dolaze engleske i francuske ratne
...sile. Imperijalisti su ljubomorni i nijed-
...an ne će da izostane od akcije. Veći dio
...tih imperijalista, koji dolje počinje in-
...tervencije, potpisao je u Lokarnu «mirov-
...ne» ugovore. Naivni pacifisti još uvijek
...pleću «mirotvornim» frazama imperija-
...listima tipa Cemberlen, Penleve, Hinden-
...burg itd., a gluhi su pred grmljavinom
...imperijalističkih topova, i čoravi pred
...bankovnim ofenzivama na Pacifiku i u
...Mosulu.

Kongres komunističke stranke u Moskvi.

Kongres ruske komunističke stranke,
...poslije trodnevnog vijećanja, sa 559 proti
...66 glasova prihvatilo je rezoluciju kojom
...potpuno odobrava politički smjer cen-
...tralnog odbora, koji osigurava učvršćenje
...međunarodnog položaja Saveza Sovjet-
...skih i socijalističkih republika (U. R. S.
...S.) te uspostavlja svoje ekonomije sa soci-
...jalističkim elementima; usmjeruje pro-
...glašne na polju aprovizacije žitom i pa-
...sivnosti vanjske trgovine u prošloj godini,
...što ozbiljno ugrožava stalnost režima; va-
...lutu; odobrava odluku centralnog odbora u

da poduzme sve moguće kako bi vanjska
...trgovina postala aktivnom.

Kongres odobrava potpuno nepovoljni
...stav ruskih državnika u pogledu Društva
...Naroda i ugovora u Locarnu, te se ovaj
...zadnji smatra kao organ koji za novi
...rat. Kongres ovlašćuje centralni odbor da
...nastavi sa svojom politikom mira, koja
...naročito ostati čitave vanjske politike
...ruske vlade, ali istodobno ovlašćuje ga da
...se pobrine za ojačanje obrambene snage
...U. R. S. S.

Kongres odobrava nepromjenjivost mo-
...nopolna vanjske trgovine i potrebu indu-
...strijalizacije URSS, e da uzmgone postići
...ekonomsku nezavisnost; osudjuje po-
...manjkanje vjere u konstruktivnu moć so-
...cijalizma na terenu sovjeta. Odobrava se
...potpuno agrarna politika stranke, uprave-
...ljena na to da se učvrsti savez radnika i
...siromašnih seljaka sa zemljoradnicima
...srednje klase u svrhu da se ograniče tež-
...nje bogatih seljaka za izrabljivanjem.

Kongres upozoruje nadalje na pogibeli
...prekomjernog proširenja stranke i proti
...uvlačenju u stranku brojnih poluproleter-
...skih elemenata. Odobrava politiku cen-
...tralnog odbora da ne udje u bilo kakovu
...diskusiju sa raznim poglavcima organi-
...zacija Lenjingrada i sa njihovim pristai-
...nicama, koji pripadaju centralnom odboru
...Zinovjev, kao predstavnik lenjingradske
...delegacije, podupri djelomice od Kamen-
...ova, Krupskaje i Sokolnikova, zastupaju je
...na kongresu tezu, da se glavna pažnja
...mora posvetiti poljedjelstvu, jer da se in-
...dustrija bez vanjskih zajmova može raz-
...viti jedino podiugumom poljedjelstva i po-
...jačanjem izvoza njegovih produkata. Star-
...jin se je u svojem konačnom govoru
...odlučno oborio na ovo stanovište, utvr-
...divši još jednom krajnju potrebu i veliku
...važnost industrijalizacije zemlje, što je
...dimo omogućava ekonomsku nezavisnost
...saveza sovjetskih republika.

Govoreći o Davesovom planu, kazao je
...Stalin, da je Amerika odlučila osigurati
...plaćevnu sposobnost Njemačke doznajući
...joj sovjetska tržišta na izrabljivanje, ali
...se je prevarila, jer nije pitala gospodara,
...a U. R. S. S. ne želi podinosti da odobri
...poljedjeljsku zemlju, nego slijedi put in-
...dustrijalnog razvika. Za to Davesov plan
...može da dovede do revolucije u Nje-
...mačkoj. I ugovor u Locarnu nije nego
...sieme evropskom ratu, jer nije drugo nego
...učvršćenje status quo Versailleskog ugo-
...vora, na koji se Njemačka ne će nikada
...prilagoditi. Amerika i Engleska ne rade
...uporedo, jer dok se zajednički bore proti
...tomu da se brišu međusaveznički ugo-
...vori, a bore se međusobno za izvore pe-
...troleuja u Africi, Aziji i Evropi, a i u Kini
...raznoznost interesa dovajaju ih do razli-
...čitih metoda u njihovom zaštićivanju. Iz-
...medju Engleske i Francuske postoji jak
...suparništvo u Evropi i izvan Evrope, kao
...je očito da je sve mora dovesti do rata.

Dalje je Stalin govorio o nutarnjoj i
...vanjskoj stabilizaciji U. R. S. S., te spomi-
...njao kako je ona postala privlačiva sila
...za sve zarobljene narode i za ravniku
...čak cijelog svijeta. Mir koji vladat iz-
...medju U. R. S. S. i kapitalističkih zemalja,
...tumači se u prvom redu s time, da Ame-
...rika ne dopušta rat u Evropi, jer je u
...njoj uložila silne milijarde, a i s time, što ka-
...pitalizam osjeća potrebu da i U. R. S. S.
...uključi u svjetsko ekonomsko gibanje.
...Ograjdujući se protiv prigovora, da U. R.
...S. S. vodi revolucionarsku propagandu u
...svijetu i da u tom pravcu pomaže propa-
...gandu Treće Internacionalne, zaključio je,
...da zadaća međunarodne politike U. R.
...S. S. sastoji u ovom: «Sistematska borba
...za uzdržanje mira; otkrivanje i optuživa-
...nje svih djela, koja kao lokarnski ugo-
...vor, pod plaštem pacifizma, kriju pogibelj
...za mir; optuživanje Društva Naroda kao
...organizacije vanjske trgovine U. R. S. S.,
...priljublivanje kapitalističke države, na
...koje su najteže pogodjene ratom, te na-
...kone upućivanje prijateljstva sa koloni-
...jalnim zemljama.»

Domaće novosti

Dukan je opet poskupio!

«Gazzetta Ufficiale» donosi dekret, ko-
...jim se povisuju cijene duhanu, smotkana
...i cigaretama. Taj dekret je stupio u kri-
...jepost 5. o. m. j., a sadržaje ovaj spisak:
...D u h a n : «Trincito turco serraglio» 2,
...«Sceltissimo» 2,15, «Scelto» 1,65, «Su-
...periore Macedonia» 1,40, «Marilando» 1,15,
...«Italia» 1,05, «Drama» 0,95.

S m o t k e : «Regalia Londress» L 4,
...«Londress» 3,20, «Trabucos» 2,50, «Mediani-
...tos» 2, «Minghetti» 1,80, «Crimaldi» 1,30,
...«Brassile» 1,30, «Dama» 0,80, «Virginia»
...1,70, «Toscani» 1,30.

C i g a r e t e : «Savoja» L 4,50, «Orien-
...tale» 3,50, «Uso Russo» 3,50, «Bneo» 3,50,
...«Eva» 2,75, «Serraglio» 2,75, «Levante»
...2,75, «Giubeke» 2,20, «Macedonia» 1,60,
...«Sporto» 1,50, «Marilando» 1,40, «Nazionali»
...1,30, «Popolari» 0,75.

Nove poštanske tarife za inozemstvo.

Dne 2. januara te godine stupio u kri-
...jepost nova poštanska tarifa za inozemstvo.
...Prima tog novog tarifa trebat će obična
...prizna iznositelj sa markom od L 125,
...dopisnice L 0,75, razglednice sa potpisom
...i pozdravom L 0,25, rukopisi L 0,25, svaki
...list 30 grama težine, iskanice za svaki
...30 grama L 0,25. Nove tarife bit će izložene
...svim poštanskim uređima u Italiji.

